SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1859. **Zondag 5 Junij** **No. 23.**

PARAMARIBO, 4 JUNIJ 1859.

Wij vernemen dat de Fransche schoener *La belle Poule*, gevoerd door kapt. A. BALLIN, die den 21 Mei van Caijenne naar herwaarts was vertrokken, op den 25n. daaropvolgende, bij Sinamarij, in 7 vademen water, eensklaps, naar verondersteld wordt door het losspringen van eene plank, gezonken is. Van de 5 schepelingen en 1 passagier die zich op dien bodem bevonden, zijn 2 benevens de passagier binnendoor naar Caijenne teruggekeerd, terwijl de kapt. en de overigen, na alvorens op een der bij Sinamarij gelegen eilanden van een zeil, benevens provisien, enz. voorzien te zijn geworden, gisteren met de sloep van voornoemden schoener, die toevallig den dag te voren wegens lekkaadje gerepareerd was, alhier zijn aangekomen. (O.)

Volgens berigten uit *Caijenne*, heden met den stoomer *le Flambeau* aangebragt, is de nieuw benoemde Gouverneur van die plaats, de Heer TARDIJ DE MONTRAVEL, met dienzelden bodem op den 15 Mei aldaar aangekomen, en met de aan dien rang verschuldigde eerbewijzen ontvangen geworden; den 18n. daaraanvolgende heeft de afgetreden Gouverneur, de Schout bij nacht BAUDIN, na alvorens het bestuur dier Kolonie aan den Heer DE MONTRAVEL te hebben overgegeven, met de Stoomboot *le Rapide*, de reis naar *Frankrijk* aanvaard. (O.)

Op Woensdag jl. arriveerde alhier op de reede de Fransche oorlogstoomboot *le Flambeau*, waar zich aan boord de Luit. ter zee 1e. klasse SIBOUR, Adjudant van den Gouverneur van *Caijenne* de Graaf TARDY DE MONTRAVEL. De Heer SIBOUR is door den onlangs in *Caijenne* gearriveerden Gouverneur expresselijk herwaarts gezonden, om kennis te geven, van de aanvaarding van het bestuur dier kolonie door Z. Exc.; welke exceptioneele beleefdheid een bewijs geeft van de zucht des nieuwen Gouverneurs, om de bestaande goede verstandhouding tusschen de beide koloniale gouvernementen te onderhouden.

Na op Donderdag den 2 Junij een diné bij onzen Gouverneur te hebben bijgewoond, is de Heer SIBOUR, Vrijdag morgen ten 8 ure met *le Flambeau* weder naar *Caijenne* vertrokken.

De Heer SIBOUR is een neef van den bekenden Aartsbisschop SIBOUR, die in 1848 in de straten van *Parijs* vermoord is.

DE IMMIGRATIE.

Gerehabiliteerd voor het Engelsche Parlement.

In de zitting van het lagerhuis van den 3 dezer, heeft een der voornaamste leden van de partij der *heiligen*, de zoon van een der stichters van de Maatschappij tot afschaffing der slavernij, de heer Buxton, eene motie gedaan welke wij niet in de kolommen der Engelsche bladen bedolven mogen laten liggen; integendeel, hebben wij ten doel dezelve met alle vroomheid op te graven, zoo uithoofde van de belangrijkheid, welke zij in zich bevat als om de verklaringen waaraan zij ten onderwerp gestrekt heeft. Deze verklaringen doen eigenlijk, ofschoon laat op schitterende wijze regt wedervaren aan de maatregelen door de Fransche regering genomen om aan hare kolonien arbeiders te verzekeren.

Onze lezers zullen zich het geschreeuw herinneren door zekere partij en zekere pers in Engeland aangeheven over deze handeling, zoo eenvoudig, edelmoedig en voordeelig voor de onderscheidene landen welke zij nader tot elkander bragt. Men beschuldigde ons den slavenhandel te drijven, de creolen-arbeiders te willen dwingen den prijs hunner dagloonen beneden het noodwendige te verlagen, en eindelijk arbitrairlijk tusschen beide te willen komen bij transactien die vrijelijk tusschen meesters en arbeiders plaats grijpen moesten.

Kortom, immigratie was de bron van al het kwaad en er ontbrak weinig aan dat men deze *afschuwelijke ondermening* ten laste legde die kolonien ten gronde gerigt te hebben, die tot dezelve haar toevlugt namen.

Doch, nu komt het lagerhuis, door het orgaan van een uitstekend philantroof, den heer Buxton en van eenen bekwamen minister van Kolonien, den heer Bulwer Lijtton, de bekentenis afleggen, dat, even als wij gedurende bijkans drie jaren op deze plaats onophoudelijk hebben herhaald, immigratie het welzijn is der Kolonien, welke daartoe vergunning hebben, dat zij niet alleen voordeelig is voor de landen die haar drijven, maar ook voor de personen, die het doel daarvan zijn, en dat eindelijk de invoer van buiten in tropische landen eenen nuttigen en zedelijken invloed uitoefent op de creolen arbeiders, door hun te toonen wat de mensch doen kan en doen moet, die eerlijk leven wil, zonder te stelen en vrij te blijven van de openbare liefdadigheid.

Deze verklaring is van genoegzame waarde, dat wij dezelve met geestdrift opteekenen. Zie hier hoedanig dezelve is uitgelokt:

Eenige weken geleden, bood eene deputatie van de Maatschappij tot afschaffing der slavernij den minister van kolonien eene petitie aan, houdende verzoek dat de regering der koningin weigeren zoude hare bekrachtiging te schenken aan de bill, welke door de wetgeving op Jamaica was aangenomen, tot den invoer binnen die kolonie, van arbeiders, *waar ook van daan* (Afrikanen daaronder begrepen.

De minister van kolonien antwoordde dat die bill, behoudens eenige geringe wijzigingen, zoude worden goedgekeurd.

Toen de heer Buxton den 3 dezer maand het Huis verraste met zijne motie tot benoeming van een comité van onderzoek ten einde den toestand der engelsche kolonien in Amerika na te gaan, speciaal uit het oogpunt der *immigratie*, meende men te moeten gelooven dat zijne handeling strekte om de onvermogende poging der *Antislavery Society* tegen de Jamaica bill te hulp te komen.

Doch er was niets hiervan en reeds bij den aanvang zijner rede scheidde de redenaar zich zeer duidelijk van zijne gewone aanhangers. Zoo hij deze enquête vroeg, dan was het omdat hij er op gesteld was te doen constateren dat de immigratie de fortuin had gemaakt dier kolonien, welke hare toevlugt tot dezelve genamen hadden.

ARCHIE CAMPBELL,

of de magt van het Alphabeth.

XXIII.

Den volgenden morgen begaf de hertog zich op reis naar de eilanden, en Archie besteedde menig uur met lange brieven te schrijven aan Mr. Morton en diens dochter, ten einde hun zijne nieuwe verheffing mede te deelen. Zijne soortgelijke mededeeling aan James Muir werd hem ingegeven door een even vriendschappelijk en dankbaar gevoel, maar dat toch nog met iets anders vermengd was. Hij gaf zijne hoop te kennen dat men dit nieuws niet tot den onmiddellijken huiselijken kring zou beperken, ten zij Mary Barnes nog een lid daarvan ware; dat hij dit laatste hoopte, zeide hij niet.

Toen de tijd van des hertogs terugkeer naderde, was Archie gereed Schotland voor een onbepaalden tijd te verlaten. Kort voor zijn vertrek bragt de postbode hem een uitvoerigen brief van Mr. Morton. Hij begaf zich daarmede naar zijn eigen dierbaar kamertje, gelijk hij altijd deed wanneer hij ergens veel belang in stelde; en bevond dat de enveloppe ook nog een briefje van Ellen inhield. Misschien had deze gedacht dat Archie aan hare letteren de voorkeur zou geven; althans, zij had er uitwendig op geschreven: „lees papa's brief eerst," aan welk verzoek hij onmiddellijk gehoorzaamde.

Na een vriendelijk begin en deelnemende belangstelling in zijne nieuwe bevordering, ging Mr. Morton aldus voort:

„En nu, mijn jonge vriend, moet gij u geenszins beleedigd rekenen, zoo ik eenige waarschuwingen geef, te gelijk met voortdurende aanmoediging. Volhard in uwe loopbaan van zelfvertrouwen en zelfonderrigt, maar wees voorzigtig, opdat de werktuigen van uwe verheffing niet tevens uwe afgoden en valstrikken worden! U zijn vele talenten toevertrouwd geworden, Campbell, tracht van alle een goed gebruik te maken; alle verstandelijke gaven blijven nutteloos, als men ze niet aanwendt tot het nut en welzijn der menschheid, tot roem en eer van derzelver goddelijken Gever. Eene bijzondere reden, waarom ik aldus aan u schrijf, is, dat ik in de laatste dagen een droevig voorbeeld heb gezien van het gevaar dat men loopt, door het onbehoorlijk gebruik van groote verstandelijke talenten. Ik geloof wel niet, dat gij tot zulke grove dwalingen zoudt vervallen als in het hierbij ingeslotene verhaal vermeld worden (want ik hoop en vertrouw dat uwe beginselen op eenen te stevigen grondslag rusten); maar toch zou de lezing daarvan u kunnen aansporen om nog waakzamer te zijn, en om u te beletten louter aardsche kennis als een doel, in plaats van als een middel, te beschouwen.

„Bij mijne terugkomst in de stad vond ik een aantal brieven. Een derzelve was van eene mij vreemde hand, en behelsde een verzoek dat ik den schrijver mogt komen opzoeken, die zich een vreemdeling, een arm, verlaten, stervend ongelukkige noemde. Ik kon dit verzoek niet afwijzen. Ik begaf mij naar het aangeduide huis, eene ellendige woning in eene sterk bevolkte straat in eene der geringste buurten van Londen; en wat ik daar vond, bevestigde in alle deelen de korte schets die mij in den brief was medegedeeld. Armoede, ziekte, onbekendheid in een vreemd land, niets dan de trouwe liefde eener teedere vrouw.... ik spaar u de bijzonderheden, mijn jonge vriend, die uw hart zouden verscheuren, zonder dat de lijdenden daardoor gebaat zouden worden. 't Zij u genoeg dat het mij vergund was twee mijner medemenschen uit groote ellende te redden, waartoe zij waarschijnlijk niet op nieuw vervallen zullen.

„De geschiedenis van den hoogbegaafden man, met wien ik zoo onverwacht in kennis was gekomen, stelde ik uit mijn geheugen op schrift, nog den zelfden avond toen ik haar van zijne bleeke, stamelende lippen vernomen had; en de gedachte kwam bij mij op, of dat verhaal ook eenig nut kon hebben voor iemand, wiens geest in den laatsten tijd zulk eene hooge vlugt genomen heeft. Uwe waarheidsliefde staat mij borg, dat gij rondborstig uwe meening over de geschiedenis van Monsieur Duval zult uiten, en zeggen welken indruk die bij u verwekt heeft.

Archie gevoelde als bij instinkt dat Mr. Morton gaarne zou zien dat hij die geschiedenis dáár las — dáár, in dat kleine vertrekje van die nederige stulp, waar hij zoo vele uren in onvermoeide studie alleen had doorgebragt: hij nam het handschrift, en las als volgt:

„De geschiedenis van een bekwaam, maar verkeerd geleid Franschman.

„Mijn naam is Edmond Duval. Mijn vader was een bekwaam regtsgeleerde, die te Lyon door eene drukke praktijk een niet onaanzienlijk vermogen had verworven; en daar hij bovendien door erfenis eenige vaste goederen in den omtrek dier stad had verkregen, onttrok hij zich, nog in de kracht zijns levens, aan de zaken om in rust zijne overige dagen te slijten, wenschende dat ik, zijn oudste zoon, hem mogt opvolgen in eene loopbaan, die reeds door twee geslachten heen zoo voordeelig voor onze familie geweest was. Ik had een goeden natuurlijken aanleg; een huisonderwijzer had, zoo veel hij daartoe in staat was, mijne opvoeding behartigd; maar toen ik zestien jaren oud was, bevond mijn leermeester dat ik in de studie der oude letteren met hem gelijk stond, terwijl ik hem in wereld- en menschenkennis verre vooruit was; want mijne medgezellen waren jonge lieden, ouder dan ik zelf, en die mij al te vroeg hadden ingewijd in ondeugd en losbandigheid.

„Ik had nogtans een brandende dorst naar kennis; mijne vorderingen, werden door mijn wangedrag toen nog geenszins vertraagd; en mijn vader volgde volgaarne den raad eens vriends, en zond mij naar het collége St. Louis, om mijne opvoeding te voltooijen.

„Hier zoog ik alras de twijfelzuchtige meeningen in, die de talenten en de groote naam van den vermaarden Voltaire (die aldaar zijn onderwijs ontvangen had), nog zoo verleidelijk maakten in de oogen van maar al te vele volgende leerlingen. Het menschelijk verstand werd hier tot nagenoeg niets anders geoefend en gekweekt, dan om zich te verzetten tegen den grooten Schepper des menschdoms; de vermeerdering van kennis ging er steeds gepaard met de uitbreiding van het ongeloof; er werden talen aangeleerd, alleen als voertuigen om de leer van 's menschen vrijheid van verantwoordelijkheid onder alle volkeren snel te verbreiden. De rede werd ten troon verheven om als eene godin te worden aangebeden, in plaats van als eene gave te worden beschouwd die den mensch moet veredelen en verheffen; de godsdienst werd bespot en veracht als een magtig wapen in de hand eener geveinsde en huichelachtige partij; als een spooksel voor onwetenden, en als de laatste toevlugt voor rampspoedigen en teleurgestelden.

„Was het wonder dat in zulk eenen onzuiveren dampkring mijne zwakke beginselen met zigtbare snelheid geheel en al eene verkeerde rigting namen? In iederen wetenschappelijken of letterkundigen wedstrijd behaalde ik den prijs; mijne geschriften oogstten lof en roem in; mijne welbespraaktheid werd door ieder geprezen; en op den ouderdom van twintig jaren was ik reeds de vleijerij moede, en stuitte de overtuiging mij tegen de borst dat ik meer wist dan mijne leermeesters. Ik schreef onbarmhartige en oproerige aanspraken voor minder begaafde makkers, die zij dan in hunne avondbijeenkomsten uitgalmden, en ontevredenheid aanstookten tegen de wettige regering; ik was vooral de aanrander en ondermijner van alle godsdienstige overtuiging; en de losbandigheid van sommige geestelijken gaf mij overvloedige stof om hun gedrag te laken. Later heb ik nogtans leeren erkennen dat de schuld niet in het Christendom zelf ligt, maar in de wijze waarop zij zich daarvan bedienden om het tot een dekmantel voor hunne grove en strafbare zonden te maken.

„De dorre studie der regtsgeleerdheid stond mij weldra tegen; gedeeltelijk een gevolg van het voorbeeld van den man, dien ik tot mijnen afgod en tot mijn model gemaakt had; ik legde mij geheel toe op de beoefening der fraaije letteren, en gaf met een schitterend gevolg verscheidene dichtstukken uit; maar mijne ijdelheid was zoo onverzadelijk geworden, door de dwaze en buitensporige lofspraken mijner vrienden, dat ik meende Voltaire te evenaren, zoo al niet te overtreffen; ik verbeelde mij dat ik mij slechts in Engeland behoefde bekend te maken, om er de zelfde bescherming en oplettendheden te vinden als hij. Op den ouderdom van twee en twintig jaren waagde ik de proef, maar ik ontdekte alras mijne vergissing.

(Het slot hierna.)

«Het is bij mij, zeide de heer Burton, niet de kwestie om te weten of immigratie voor de kolonien al dan niet noodig zij. *Omtrent dit punt verschil ik geheel en al van gevoelen met eenige mannen* voor wie ik beken anders groote achting te hebben: *ik wensch te spreken over de Maatschappij tot afschaffing* der slavernij. Hunne inrigten zijn tegen de immigratie, maar wanneer er in onze kolonien, duizende akkers land van eene bewonderenswaardige vruchtbaarheid zijn, die echter uit gebrek aan handen onbebouwd blijven, vraag ik mijzelven af, hoe men aarzelen kan, den invoer van meerdere bevolking, als eene onschatbare weldaad te beschouwen.

«Hoe meer arbeider gij hebt, zooveel te meer productie en algemeene welvaart en zooveel te meer zal de zaak van de abolitie der slavernij haren weg door de wereld banen. Niet alleen doet de concurrentie der immigranten volstrekt geen nadeel aan de zwarte creolen, maar zij strekt hun ten prikkel; niet alleen heeft men niet genoegzaam handen in de kolonien, maar onder die heerlijke luchtstreek is het onmogelijk te waarderen wat er noodig is om van den grond partij te trekken.»

Deze weinige woorden van den afstammeling van een der mededingers van Wilberforce hebben eenen regtmatigen indruk in het Huis verwekt en de minister van Kolonien schonk er zijne algeheele adhesie aan door met cijfers de resultaten der immigratie aan te toonen.

Zoo bezat de Mauritius in 1856, 134,291 immigranten. De suikeroogst, die aldaar in 1844, 70,000,000 pond bedroeg, was met hunne hulp tot 238,480,000 pond gestegen. Ziedaar de uitwerking daarvan op de kolonie. — Drie vierden der Coolies die naar Indie teruggekeerd zijn hadden ieder 500 à 1200 roupien (1,250 à 3.000 francs) bespaard. Ziedaar de uitwerking bij de immigranten.

Britsch Guijana ontving ongeveer 23000 immigranten; die allen, wel is waar, niet tot den landbouw gebezigd worden, en toch steeg de suikerproductie in die kolonie van 34,000 okeh. in 1851 tot 55000 in 1855. De bespaarde penningen der arbeiders waren zoo belangrijk, dat 277 hunner, verleden jaar bij hun vertrek uit Demerarij naar Indie, door tusschenkomst der Britsche administratie, *meer dan 6,000 pond sterling* (meer dan 150,000 francs) naar dit land overmaakten.

Te Trinité had men hetzelfde resultaat. In 1851, bestond de bevolking van het eiland uit 68,600 zielen; thans is zij 80000. De handel, welke in 1855 942,000 p. st. beliep, bedraagt nu meer dan 1,800000 p. st., en de gouverneur der kolonie dezen toestand constaterende, drukt zich aldus uit: «*Het is aan den stroom der immigratie* welke zich naar Jamaica, van 1851 tot 1857, gerigt heeft, dat dit eiland deze verbetering van zijnen toestand te danken heeft."

«Vergelijk nu (zeide de minister) den toestand der kolonien welke de immigratie hebben aangewend, met dien van Jamaica, alwaar de immigratie gestaakt is, en gij zult ontwaren dat de productie dier kolonien, welke tijdens de leerlingschap 1,812,000 pond bedroeg, in de laatste drie jaren gedaald is tot 1,244,000 pond.»

»En nu (vervolgde sir E. B. Lytton,) vraag ik U, gij die de zaak der menschheid inroept, kunt gij ontkennen dat de menschheid gebiedt rassen en landen ter zijde te stellen" Wanneer gij dus het belang van den zwarte inroept tegen de immigratie, onder voorwendsel dat zulks het dagloon doet verminderen, hoe kunt gij mij beletten om voor de immigratie in te roepen het belang van den Indiër en den Chinees van die 200 duizend schepselen, die een land verlaten, waar zij van honger sterven en waar zij niets dan onderdrukking en geduld ondervinden, om vrijelijk den kost te komen verdienen onder Britsche wetten, onder Britsche magistraten? Schrijft de menschlievendheid mij voor deze lieden te veroordeelen om van honger en ellende te sterven, alleen omdat hun arbeid onzer overzeesche landslieden bevoordeelt en onze kolonien van ondergang redt?"

Daarop ging de redenaar te midden der toejuichingen waarmede zijne rede gestoord werd, geleid door de overtuiging waarmede hij bezield was, aldus voort: «Nog een woord aan mijne vrienden van de Maatschappij tot afschaffin der slavernij: Ik heb van mijne jeugd af aan hunne zijde gestreden en nu dat zij meenen dat ik dwaal omdat ik mij omtrent dit punt van hen afscheidhoud ik tol te beweren dat wij nog het zelfde doel bejagen, namelijk aan de laatste gevolgen van de verhevene daadzaak der emancipatie te doen uitkomen. Uit dit oogpunt, betaamt het hun, boven alles hunne pogingen te verdubbelen om den voorspoed te verkregen van die kolonien alwaar de slavernij is afgeschaft. *Elk okshoofd suiker door een immigrant voortgebragt is een okshoofd suiker, dat aan de slavenmarkt van Cuba is ontrukt.*

»Zullen de slaven eigenaars lust gevoelen ons verbeelo te volgen, wanneer onze kolonien niett dan ellende en verval vertoonen? Zal eenig kapitaal den voorspoed onzer kolonien kunnen verzekeren, wanneer het het regt niet heeft arbeiders te huren, *overal waar de arbeid toestemt zich te verhuren?* Ik bid mijne vrienden van de *Antislavernij Society* hunne handelwijze wel te willen overwegen en te willen inzien dat, zoo zij door overdreven ijver een vooroordeel koesteren tegen de West Indische kolonien, zij zelven daardoor de ketenen der slaven zullen smeden, overal waar dit hatelijke stelsel nog een struokjes aarde bezoedelt»

Dit krachtig beroep kreeg gehoor en het Huis besloot dat in plaats van een onderzoek, da, in de kolonien nutteloos opschudding verwekken zoude, men eenvoudig in het lagerhuis de door het ministerie verkregen inlichtingen omtrent de resultaten der immigratie in de Britsche kolonien in Amerika, deponeren.

Daarenboven zal de Jamaica bill worden goedgekeurd. Die wet toch heeft ten doel om arbeiders te verwerven niet alleen in China en Indie maar ook in Afrika. Dit heeft de Maatschappij van Exeter Hall in haar adres aan den minister van kolonien doen zeggen: «Wanneer de immigranten van Afrika op Jamaica worden ingevoerd, *zal men het Britsche gouvernement kunnen beschuldigen juist dat te doen wat men aan de Fransche regering verwijt, namelijk den waren slavenhandel.*

Men ziet dat deze insinuatie het Londensche kabinet niet heeft weerhouden, en wij wenschen hetzelve van harte geluk, het heeft aldus den stelregel van sir Robert Peel in praktijk gebragt, die omtrent dezelfde onderwerp, eenige jaren geleden, het volgende zeide: «*Moedig zooveel mogelijk de immigratie van vrije arbeiders aan, en bekommer u niet over beschuldigingen, welke gij weet ongegrond te zijn.*

Wij zullen met belangstelling de ontwikkeling nagaan dezer politiek, zoo geheel in overeenstemming met de belangen der menschheid en van den kolonialen voorspoed.

(*Moniteur de la Flotte.*)

Ons werd door eene vriendelijke hand het volgende uittreksel uit eenen brief gezonden, waarbij in eenvoudigen onopgesmukten stijl veel wetenswaardigs van den Javaanschen landbouw en levenswijze, en misschien ook veel behartigingswaardigs voor onze volkplanting zijn gevonden worden. De beschouwingen van den schrijver getuigen van gezond oordeel en ijverige opmerkzaamheid.

UITTREKSEL UIT EENEN BRIEF VAN EENEN VOORMALIGEN INWONER VAN DEZE KOLONIE.

Gedagteekend: Het vrije land INDRAMAYOE-WEST, RESIDENTIE CHERIBON, JAVA.
20 *Febuarij* 1859.

Hopende dat het UEd. niet onverschillig zal zijn nog eens iets van mij te vernemen, zoo wil ik UEd. eens melden, hoe het mij hier sedert 1854 achtereenvolgens is gegaan. — Men kan hier in het vak van Landbouw van weinig nut zijn, en weinig loon verdienen, zoo lang men de taal niet goed verstaat; dus moest ik, nadat ik eenige maanden te Malang gelogeerd had, van meet af beginnen, en dat was op een koffijcontract of koffijpelmolen te Randong in de Preanger-Regentschappen, à ƒ 30— in de maand. Daar heb ik vijf maanden gewerkt, en een groote koffijpluk uit gouvernements koffijtuinen bijgewoond; van primo Mei tot ultimo September werden daar dagelijks 3000 picols of 175,000 ponden koffij in de roode bes ter maling, wassching en verdere bereiding ter verzending aangebragt; de maling geschiedde door twee groote koffijmolens, die door een waterrad in beweging worden gebragt, en verder werd de koffij, gelijk in Suriname, over menarie-tafels, door vrouwen geschrobt, naar de waschbakken, zijnde acht groote gemetselde vijvers van 40 voeten □. Verders waren daar 80 groote droogbakken, om de koffij te droogen, waarna dezelve door Chineesche pelmolens, van de perkamente bast werd ontdaan. — Men kan zulke groote qualiteiten kwalijk stampen; die twee pelmolens waren op de manier van Hollandsche kakaomolens, maar in plaats van molensteenen, waren hier zware houten rolders, die de perkamente bast pletten; ook deze werden door een waterrad gedreven; en het aardigste voor mij, was dat zeer weinig door menschenhanden, het meeste door waterkracht geschiedde. — Eene groote aquaduc leidde het bergwater naar de fabriek, en aan de aquaduc was de koffijwaag gebouwd, welk gebouw 30 voeten boven den grond stond, omdat ook de aquaduc zeer hellend voor den afloop van het water naar den molen moest zijn. Op die waag bragten de koffijplukkers (alle menschen uit omliggende dorpen) de koffij, ieder zooveel hij wilde, de een, een picol, de andere ½, ¼ of ⅛ picol, (1 picol is 125 pond) en werd daarvoor door een Javaansch Ambtenaar betaald, tegen 50 c. de picol plukloon, terwijl de fabrikant en kontraktant ƒ 2 — per picol voor de maling en verdere bereiding krijgt. — De koffij op de waag gewogen zijnde, wordt in de aquaduc geworpen, die dezelve met haar water in de molen en onder de rolders brengt; en ook door waterkracht wordt de koffij naar de waschbakken gevoerd enz.

Van daar kreeg ik eene plaatsing als geëmploijeerde op de suikerfabriek Djattiewangie in Cheribon à ƒ 40— in de maand; doch eene maand daarna ƒ 60—, 3 maanden daarna ƒ 75,— 3 maanden daarna ƒ 100 — en 3 maanden daarna ƒ 125 — in de maand; — daar heb ik twee jaren gediend, toen ik een aanzoek kreeg om op het vrije land Indramayoe-West, toebehoorende aan de Erven GEVERS, FREDEMAN en ROMSWINCKEL, als Controleur van Cultures en Inkomsten, mij te verhuren, en wel à ƒ 180— per maand, dat ik natuurlijk aannam. — Nu zult UEd. wel denken, dat ik reeds aan het potten ben, maar dat is het geval nog niet, want met die meerdere gages, komen ook meerdere uitgaven. Toen ik tot en met ƒ 100 — in de maand verdiende, had ik alleen fabriekwerk onder dak, maar toen ik ƒ 125 — verdiende moest ik een paard houden, want toen kon ik reeds met de Inlandsche hoofden spreken, en moest ik dus de riettuinen inspecteren, en hier en daar rijden. — Hier op het vrije land moet ik vier rijpaarden houden, voor mijne inspectien, een Javaansch paard loopt niet langer dan 3 uur per dag; dus, moet ik eene tournée van 12 uur doen, dan moet ik vier keeren van paard verwisselen: — bovendien heb ik nog vier wagenpaarden voor mijne tilbury of bendy, om grootere distantien af te leggen. Ik heb dus nog lang geen gage genoeg om over te leggen; dat kan men eerst doen, als men 600 of 800 gulden in de maand verdient.

Het vrije land Indramayoe-West is een Rijst of Paddijland, — hetzelve is 72,000 bunders van 600 □ roeden groot; is verdeeld in vier distrikten, welke distrikten gezamentlijk 74 dorpen of Dessa's hebben, met eene generale bevolking van 40,000 zielen. — Elk distrikt heeft zijn Javaansch opperhoofd, den titel voerende van *Demang Whidana*, en elk dorp zijn dorpshoofd, met den titel van *Koewoe*. — Elk inwoner van het land kan zooveel Paddijland (sawa) levenslang en erfoaar voor zijne kinderen in leen bekomen, als hij verkiest en onderhouden kan — tegen uitlevering van het volgende contingent aan de landeigenaren. — Voor nieuw land, dat ontgind moet worden, het eerste jaar *niets*, het tweede jaar 1 | 10 en de volgende jaren 1 | 5 van de opbrengst; — gewoonlijk brengt een bunder, 60 picols paddij op — dus is daarvan het contingent voor de Eigenaren 12 picols paddij; en 48 picols paddij zijn voor den Javaan die het land in leen heeft en bebouwt. Dit 1 | 5 gedeelte contingent moeten de inwoners te Bangadoewa brengen, waar pakhuizen tot berging der paddij, en eene paddij-dorsch en Rijstpelmolen zijn, om van die paddij carga en tafelrijst voor de Hollandsche markt te fabriceren. — Van de 4 | 5 gedeelten paddij die de Javaan van elken bunder overhoudt, verkoopt hij meestal nog de helft aan de landeigenaren tegen marktprijs. — In een distrikt, dat te veraf gelegen is van de Pelmolen en pakhuizen, wordt het contingent op eene andere wijze geheven, namentlijk van elke □ roede 1 | 2 kittie tafelrijst No. 1, dat is 3 picols rijst No. 1 per bunder, en zoo heeft het vrije land Indramayoe-West in het jaar 1858 aan contingent voor den landeigenaar opgebragt, — aan paddij en rijst eene zuivere geldswaarde van ƒ 98,000 —; zulks na aftrek van alle onkosten, zoowel fabrikaat als personeel.

Het woord vrije land beteekent dat het aan Particulieren behoort, die alleen tegen zekere grondlasten aan het Gouvernement jaarlijks uit te keeren, alle voordeelen van dat land vrijelijk kunnen genieten; — echter wat Policie zaken, het kiezen van distrikt en dorpshoofden, de Burgerlijke Stand enz. aangaat, daarin worden de Gouvernements Ambtenaren erkend, met overeenstemming van de geëmploijeerden op het vrije land, — en dien aangaande mogen wij niets doen of niemand aanstellen, zonder den Resident en Javaanschen regent van de Residentie Cheribon, doch deze mogen ook weder niets doen zonder ons. — De heer J. P. HIKKLER is *Administrateur* van het land — de heer JELLINGHAUS is *Inspecteur* en ik ben Controleur; ziedaar het geheele Europesche bestuur over 40,000 zielen, met 4 distrikts- en 74 dorpshoofden en dat marcheert, zonder schreeuwen, vloeken of slaan, als papier de musique. Mijne betrekking is opvolgend, zoodat, wanneer de Administrateur uitvalt, dan wordt de Inspecteur Administrateur, en ik Inspecteur; dus bij tijd en leven kan ik ook Administrateur van het vrije land worden.

Wij genieten hier dezelfde *Hormat* of Eerbewijzingen als de Gouvernements ambtenaren. De Javanen zijn Mahomedanen en hun geloof brengt mede, hunne meerderen alle eer te bewijzen, in waar die gaan, gewapend te begeleiden. Zoo, wanneer ik uitrijd, hetzij te paard, hetzij in mijn bendij, heb ik vier Javanen te paard, met lansen, waaraan Nederlandsche vlaggetjes; vooruit, en een twintigtal Javanen, gewapend met lans en sabel te paard achter mij; — en zoo worden wij, Europeaansche geëmploijeerden overal begeleid: — zelfs als ik maar hier of daar heenloop, dan heb ik twee Javanen vóór, en twee achter mij. Maar loopen kunnen wij hier niet veel doen, want, ofschoon het hier even warm, en niet warmer is als in Suriname, het loopen mat hier geweldig af. Ik heb in het eerst, ook al uit zuinigheid, mij daartegen willen verzetten, en een uur geloopen, maar dan kreeg ik zulke een violente hoofdpijn, dat ik spoedig een paard heb gekocht, en nu vier rij- en vier wagen of bendij paarden houd, gelijk ieder een, die hier op het land werkzaam is. De heer H. die met de zuster van wijlen J. R. is getrouwd, woont als administrateur te Indramajoer, een klein stadje, hetwelk half aan het Gouvernement en half aan het vrije land behoort. De Inspecteur en ik, wij wonen te Bangadoewa een dorp dat 8 uur van Indramijoe verwijderd is, en waar de paddij pakhuizen en de Rijst pelmolen enz. zijn.

Het opstel of geraamte van onze huizen is van □ hout, maar de buiten en binnen wanden zijn van gevlochten bamboe, de daken gedekt met riet, dat is luchtig en goedkoop; men splijt de bamboe eerst in tweeën en dat weeer in 4 en 8 deelen, zoodat men reepjes bamboe van een vingerbreed krijgt; en dat vlechten de Javanen kunstig als mandewerk in een, maken daar vierkante vakken van, die tegen het opstel, zoowel voor de buiten als binnenwanden worden gespijkerd; van binnen worden deze bamboe wanden bekleed met eene soort matwerk, bijna op hetzelfde goed gelijkend, waarvan de Indianen, die van de Marowijne te Suriname komen, hunne zeilen hebben. De zolder insgelijks van gevlochten bamboe, want bovenvertrekken zijn hier niet; alle deze buiten en binnenwanden zijn met kalk gewit, en dit wordt verscheidene keeren gedaan, zoodat de kalk er even als stukkadoorwerk dik op zit. De posten, deuren en vensters zijn met zwarte koolteer geteerd, de grond of vloer, is van gewone roode mopsteen, maar bovenop gepleisterd met kalk en grof zand, hetwelk een gladde harde vloer geeft; en zóó heb ik een flink huis, met voor en achte gallerij en een ruim voorhuis met vier kamers, twee aan elke zijde, en van datzelfde slooi zijn: mijne keuken, badkamer, Tante Meijer, jongens- of bediende woning en stal. Deze soort van huizen hebben wij hier op het land, omdat het hier zeer moeijelijk is kalk te bekomen om te metselen, dewijl wij te ver zijn van de bergen waar kalksteen is. Op fabrieken die digter bij de bergen gelegen zijn, vindt men zeer fraaije steenen gebouwen.

Rijst, kippen en paarden is het eenige wat hier billijk of goedkoop is: een paard kan men in de binnenlanden voor ƒ 40— bekomen en dan is het zeer goed, hetzij onder den man of voor de bendij te gebruiken; maar al wat een Europeaan hier verder noodig heeft, als bediening, meubelen, huisraad, kleeding en provisien, is hier verschrikkelijk duur; een vaatje boter is hier nimmer onder de ƒ 17— te bekomen, meermalen ƒ 20— en dat is toch eene eerste behoefte, in eene huishouding. Ik hoop dan ook dat mijne gage spoedig weder wat verhoogd wordt. Een ding echter is hier zeer aangenaam en helpt famous in het huis houden; vooral om hetzelve te houden, buiten beeren dat is, dat men hier overal zoo prompt betaald. Het gezegde; „er is geen geld in kas," is hier niet

bekend; ultimo van elke maand heb ik, des avonds klokke 6 uur, mijne gage in huis en dat wist nooit.

(*Wordt vervolgd.*)

GOUD.

Er bestaan goede gronden om te gelooven dat goud het eerste metaal was, waar de menschen mede bekend zijn geworden. De bijzondere eigenschappen van het goud maken 't best geschikt om door een volk dat nog op den laagsten trap der beschaving staat, bewerkt te worden. Goud is het eenige metaal dat soms in zuiveren staat wordt aangetroffen. Het uitsmelten van alle andere metaalertsen gaat met zoo veel moeite gepaard, dat het zeer waarschijnlijk is, dat, zoo er geen goud ware, onze voorouders volstrekt geen metalen zouden bezeten hebben. Hij die in den tegenwoordigen tijd leeft, kan het best begrijpen hoe weinig vooruitgang in beschaving er bij het gemis van metalen kon bestaan. In de bijzondere eigenschappen van het goud zien wij het bewijs van Gods wijsheid. Goud, het gemakkelijkst te bewerken metaal, het onvergankelijkste, het schitterendste en aantrekkelijkste, werd het eerst aan de menschen gegeven. Geen ander metaal kon zoo goed tot het doel gebezigd worden, waartoe wij het 't eerst aangewend zien. Het is geen wonder dat het goud in de Heilige Schrift als het zuiverste metaal wordt aangewezen; geen wonder dat het (in den vorm van munten) als het middel gekozen werd om de producten van den arbeid voor te stellen, dat de menschen daarvoor zouden uitkiezen wat eeuwen bewezen heeft voor dit doel het geschikst te zijn. Tot verzekering dat toevoer van goud met onze behoeften gelijken tred zal houden, diene dat dit metaal gevonden wordt in evenredigheid tot de vermeerdering van het menschelijk geslacht. Het is over de geheele aarde verspreid, en heeft dikwijls tot aansporing voor de menschen gestrekt om onbebouwde streken te bezoeken. De woestijnen van Australië en Californië zijn op die wijze bevolkt, zoo als de Spanjaarden voor vele jaren Zuid-Amerika bevolkten.

DE CHINESCHE POLITIE.

Wanneer te Canton des nachts eenig vergrijp tegen den eigendom of den persoon van een inwoner plaats heeft, dan kan de beleedigde partij volkomen overtuigd zijn dat hij 't hem ontstolene terug zal bekomen of daarvoor zoowel als voor elk ander hem toegebragt nadeel schadeloos zal worden gesteld. Dit zou gewis aan de inwoners onzer Europesche steden ten hoogste welkom zijn, maar geenszins zal dit het geval zijn met de middelen, die tot het verkrijgen van zulk een schoon resultaat aangewend worden. Die middelen zijn toch de volgende:

Zoodra de duister nederdaalt, wordt elke straat door eene poort gesloten; elk burger die zijne woning verlaat, moet een lantaarn dragen of voor zich uit laten dragen, waarop zijn naam geschreven staat. Wil iemand uit de eene wijk van de stad eene andere bezoeken, dan wordt zijn naam in elke straat, die hij doorgaat, in een register opgeteekend. Wordt er nu een misdrijf begaan, dan pakt men op den volgenden dag alle aan die wijk vreemde personen op, die in den vorigen nacht zich op de plaats van het misdrijf hebben bevonden; indien zij nu voldoende opheldering over hun gaan en komen kunnen geven, laat men hen in vrede. In dit geval maakt men echter aan de bewoners van de wijk, waar het misdrijf gepleegd is, bekend, dat zij den misdadiger hebben aan te wijzen. Gelukt hun dat niet, dan moeten zij aan de beleedigde partij eene schadeloosstelling betalen, waartoe elk inwoner naar mate van zijn vermogen verpligt is bij te dragen.

Zoo als men ziet, op deze wijze, heeft iedereen er belang bij misdaden te voorkomen. Elke wijk moet daarom de bezoldiging betalen van de nachtwachten, de kosten van de verlichting bij elke straatpoort dragen, benevens het loon van de verspieders, die van wijk tot wijk van hooge bamboezen toestellen af de straten overzien en elkander door zekere signalen teekens geven en mededeelingen doen.

Men leest in de laatst uitgekomen aflevering van het tijdschrift *l'Isthme de Suez* het navolgende: de heer de Lesseps, vergezeld van den hoofd-ingenieur voor de doorgraving, den heer Mougel Bey, den aannemer der werken en de gecommitteerden van den raad van administratie, heeft zich naar Egypte begeven om er de voorbereidende maatregelen en de noodzakelijke werkzaamheden tot stand te brengen, ten einde in het aanstaande saizoen, d. i. na de maand September a. s., wanneer de zomerhitte voorbij is, met den grooten arbeid te kunnen aanvangen. De heer Ferdinand de Lesseps en zijne helpers bevinden zich op het terrein der landengte; zij werken er, zij bereiden er alles met den meesten ijver voor, en overal worden zij door de stammen en hunne Cheiks ontvangen met eene voorkomendheid en welwillendheid, waardoor het gemakkelijk zal vallen, de moeijelijkheden welke zich mogten opdoen, te overwinnen. Het is dus volstrekt onjuist dat de Egyptische regering den minsten hinderpaal zou hebben in den weg gelegd aan de oogmerken, waarmede de heer de Lesseps in Egypte is gekomen. Wij hebben thans de uitkomsten mede te deelen van deze onderzoekingen en voorbereidende werkzaamheden, welke een werk van dien aard natuurlijk en onvermijdelijk moeten voorafgaan. De aanleg van het zoetwaterkanaal zal gewijzigd worden (met het oog op nieuwe besparingen in de onkosten. De gecommitteerden van den raad, die bekend zijn met de uitoefening van den landbouw, stonden verwonderd over den rijkdom van gronden, die reeds nu op de woestijn zijn veroverd door er water heen te voeren. Op het eerste gedeelte van den weg, die van Caïro naar de landengte voert, en waar men, twintig jaren geleden, niets zag dan zand, zijn de reizigers nu getrokken langs tuinen en weilanden met kudden bezaaid. De aanwezigheid van drinkbaar water op eene diepte van 3 à 5 Nederlandsche el heeft de zekerheid gegeven dat men met niet zeer groote opofferingen de arbeiders van goed water zal kunnen voorzien, zonder de onkosten te maken van groote filtreertoestellen en zonder dat men behoeft te wachten tot dat het kanaal zoet water aanbrengt uit het meer Timsah. De hoofd ingenieur Mougel Bey (die zijn ontslag *niet* genomen heeft) leidt de werkzaamheden met eenen ijver, die boven allen lof verheven is. Tevens maakt de algemeene aannemer zich sterk, nadat hij in persoon den aard van het terrein onderzocht en zich overtuigd heeft dat het voor den arbeid uitstekend geschikter is, om binnen zes maanden een geul te graven van 10 Ned. el breed en 1 Ned. el diep, loopende van Saïs naar Suez, d. i. van de Roode naar de Middellandsche zee. De hoofd ingenieur verzekert van zijne zijde, dat een kanaal voor de scheepvaart van 6,50 Ned. el diepte en dus volkomen toereikend voor handelsschepen en een zoet water kanaal met zijtakken geschikt op den bodem vruchtbaar te maken, kunnen woonden daargesteld voor de betrekkelijk geringe som van 100 millioen francs.

— Eene Spaansche correspondentie bespreekt de uitvoering van een, voor den zeehandel hoogst belangrijk plan, dat in niets minder dan eene vereeniging van de Atlantische en Middellandsche Zeeën bestaat, door middel van een scheepvaartkanaal, welks eene uiterste in de golf van Biskaije, het andere in de Alfaques, provincie Tarragona, liggen zou, en waarvoor men zich de wateren van de Ebro en andere rivieren, in den loop van het kanaal liggende, zou ten nutte maken. De magtiging om de plannen van dit kanaal binnen den tijd van twee jaren op te maken is verleend aan den Heer Tomas Perezy Anguita, woonachtig te Madrid, ten name van den Heer Charles Boyd te Londen.

— Het is herhaaldelijk bewezen geworden, dat de volkeren van den vroegsten tijd af gerookt hebben. Zij rookten wel is waar geene tabak, die eerst na de ontdekking van Amerika naar de oude wereld werd overgebragt, maar andere narcotische bladen, welligt die van de bennepplant. Het is even ontwijfelbaar dat zij er ook een kop koffij bij dronken. Verschillende uitleggingen van den Bijbel verklaren het woord *Kali* (geroostte korrels), die David (1 Sam 17, 17) aan zijne broeders zou brengen, dat ook elders voorkomt, voor koffijboonen. De zaak bleef echter twijfelachtig, zoowel als de beteekenis van onderscheidene in de ruïnen van Nineveh gevondene bas-reliefs, waarop b. v. de Assyrische Koningsfamilie uit vlakke drinkschalen met een genoegen drinkt, zooals men alleen echte liefhebbers een kop koffij ziet gebruiken, totdat de jongste tijd ten deze volle zekerheid heeft gebragt. Te Heddernheid (de oude *Villa Hadriani*), eene halve mijl van Frankfort, heeft men namelijk een ouden Romeinschen kelder opgegraven en daarin onder andere antiquiteiten ook een door roest verteerd busje gevonden, gevuld met gebrande koffijboonen, namelijk dubbele boonen, zooals die thans niet meer in den handel voorkomen, *c'était tout comme chez nous*, of zooals Koning Salomo reeds zeide: niets nieuws onder de zon.

— Door dr. Livingstone zijn, gedurende zijn verblijf in Afrika, verscheidene voorwerpen uit de dierenwereld waargenomen en beschreven. Een der door hem naauwkeurig onderzochte insecten is de gips- of stukadoorwreker (pelopoens Eckloni). Deze is bijna 4 centimeters lang, geheel zwart, en komt dikwijls, met een kleine bal van weeke klei tusschen de voorpooten in de huizen, waar het insect zich uit dezen bal eene kleine gladde woning maakt, waarin het juist past. Dat verblijf is eene gladde buis, slechts met eene ronde opening. Is de woning droog, dan gaat het dier uit en brengt de eene rups of spin voor, de andere na binnen, welke beestjes het dan door eene steek gevoelloos maakt, maar niet doodt. Dan worden zij in het nieuwe huis gebragt en een jong in den toestand van larve er bijgepakt. Dit jong vindt dan een met versch vleesch goed voorzien huis en laat het zich goed smaken, tot het zich ontlarven en op eigene voeten en vleugels voor zich zelf zorgen kan. De gipswerker maakt zich zeer verdienstelijk als rupsen-, spinnen- en krekelvanger. Dikwijls komt hij aanslepen met krekels, dubbel zoo groot als hij zelf is, die zich niet vervoeren, hoewel ze niet dood zijn, en nog weken lang zonder spoor van bederf blijven, als waren ze door chloroform, of andere anasthetisch middel bedwelmd.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 30sten Mei, de Nd. Am. brik *Maine*, kapt. King, van Boston.

Den 1sten Junij, het Fransche stoomschip *le Flambeau*, van Cayenne.

Idem, Z. M. Transportschip *Heldin*, kommandant Toutenhoofd, van Helvoetsluis.

Den 3den, het schip *Janna Adriana*, kapt. P. Frauken, van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 31sten Mei, het schip *Loreleij*, kapt. Scholtens, naar Amsterdam, lading: 162 vaten en 15 blomaten Suiker 249,184 pond, 50 balen Cacao 6.680 pond en 34 piès vierkant Hout.

Den 4den Junij, het schip *Sagitta*, kapt. Bakker, naar Glascow, lading: 319 vaten en 72 blomvaten Suiker 547,707 pond en 39 balen schoone Katoen 12,700 pond.

VERTROKKEN.

Den 3den Junij, de Fransche stoomboot *le Flambeau*, naar Demerarij.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Juno*, kapt. Roszberger, adres bij H. C. Levij.

Het schip *Amsterdam*, kapt. Wehdemeijer, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Willem en Karel*, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Bernardus*, kapt. Puncke, adres bij H. C. Levij.

Het schip *Stad Leeuwaarden*, kapt. Dijk, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Compagnie*, kapt. Kuijper, adres bij J. C. Oosterbaan.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Nd. Am. brik *Maine*: de Heer N. J. Tyndal.

Met het schip *Janna Adriana*: Mevrouw de Wed. J. M. Muijsken, Mejufvrouwen M. A. Muijsken, F. E. Muijsken, de Heeren Grell en Echtgenoot, Ths. Green en A. van Beek.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het schip *Lolereij*: de Heeren G. L. Schenöbeck Jr. en C. Roel.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:

SUIKER. Den 30sten Mei, van plant. *de Guineesche Vriendschap*, 22 a 23 vaten a 9,70 cts.

BURGERLIJKE STAND.

Op den 3den Junij 1859, is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

David Juda van Praag en Elisabeth Henriette Benjamins.

Audries Cornelis Hofkes en Maria Catharina Bosmaus.

Van den 29n. Mei tot den 4n. Junij 1859, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 28sten Mei, Henrietta Maria de Witt, 23 jaren.

Den 29sten, Sara Flora Soesman, dochter van Eliazer Soesman, en van Esther Flora de Jonge, 6 dagen.

Den 1sten Junij, Abraham Jacques Lionarons, zoon van wijlen Jacques Lionarons, en van Louisa Salomons, 9 jaren ruim.

Idem, Jacoba Josephina Leij, dochter van Jean Adriaan Leij en van Louisa Christina Josephina Kouing, 3 maanden.

Den 2den, Naatje Heille, 25 jaren.

Idem, Maria Magdalena Cornelia van Claveren, wed. van Johan Hendrik Wagner, 70 jaren.

Den 3den, Hugh Monsanto, zoon van Henrij Monsanto, en van Louisa Maria Kaps, circa 3 maanden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Bij Gouvernements resolutie van den 28n Mei No. 6, is onder de nadere goedkeuring des Konings, tot Stads Onderwijzeres benoem C. P. M. J. Vlier, tot dusver tijdelijk met die betrekking belast geweest.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 3n. Juny 1859.

Van de slavin *Claartje*, geboren in 1827, dochter van *Saraatje*, en hare kinderen *Emelina*, geboren in 1853 en *Francis*, geboren in 1857, toebehoorende aan Plant. *de Lemmert*, divisie *Boven Cottica en Perica*.

Post - Kantoor.

De Mail pakketten zullen op HEDEN den 5den dezer, des middags ten 12 ure worden gesloten en verzonden per de stoomboot *Paramaribo*.

Onafgehaalde brieven gedurende de maand Mei d. j.

W. Bruinswijk, M. B. Bergamot, H. C. Cooleman, M. Doffor, . Duinker, W. Ferrier, H. A. Guljé, We. J. H. Gilhuis, J. J. F. de Hekker, M. Jackson, H. Ketteubeld, K. Leefmans, J. J. Leue, J. Lohr, F. J. Lourens, J. Munthagen, E. Ossé, J. de Jong, P. E. H. Penard, J. Reits, W. J. Renaldus, J. Rodenbroek, W. Stein, A. Sarkre, . Tirson, J. A. Voigt, C. A. Voigt, W. Willemse.

Politie.

Ter voorkoming van ongelukken wordt aan het algemeen kennis gegeven, dat gedurende de maand Junij des Dingsdag, Woensdag en Donderdags van des morgens 5 tot 9 ure door de equipage van de alhier gestationeerd liggende Oorlogschepen naar de schijf zal worden geschoten op een Erf op Combé over den Stoomzaagmolen in eene Noord Noord-Westelijke rigting van denzelven.

Paramaribo, den 30 Mei 1859.

Aan de Ingezetenen wordt kennis gegeven dat uithoofde van de vernieuwing van de brug voor de laan van *Tourtonne* over de *Sommeldsdijksche Kreek*, de passage voor rij en voertuigen aldaar zal worden afgesloten, zullende voor voetgangers eene noodbrug worden gelegd. — Ook zal daardoor de vaart in die kreek voor eenige dagen belemmerd worden.

INSPECTIE DER DOMEINEN, VAN DE NIJVERHEID EN DEN LANDBOUW.

Paramaribo, den 1 Junij 1859.

Ten einde te voorzien in het gebrek aan goede weide voor VEE in de nabijheid van de stad, is op last van den Heer Gouverneur dezer Kolonie, een gedeelte van het aangrenzende *Picorne bosch* bedolven en ontgonnen worden, met het doel om in perceelen van *vier* akkers, aan Veehouders te worden afgestaan.

In overeenstemming daarmede, worden gadinghebbenden door deze opgeroepen, om ten burele van den prov. Inspecteur der Domeinen enz., kennis te komen nemen van de voorwaarden, onder welke die afstand zal geschieden.

Transporten.

Den 26n. Mei 1859. C. van Servas en S. van Bakhuizen wed. J. C. Matille aan E. Mc. Kenzie Echtgenoot van R C. Mc Kenzie van het Erf en daaropstaande Gebouwen aan de *Groote Dwarsstraat*, N. W. La. E. No. 209 en 210, O. W. La. D No 723 *a* en *b*.

Den 30n. J. C. Gomperts, Vendumeester, aan J. C. van Weede voor zijne in leven zijnde en nog te verkrijgene kinderen bij zijne tegenwoordige echtgenoot, van het Huis en Erf aan de *Klipsteenenstraat*, N. W La. A. No. 247, O. W. La. B No. 206.

Idem. Dezelve aan A. H. Mers, van het Erf met de daaropstaande gebouwen aan de *Hofstraat*, N. W. La. D. No. 144, O. W. La. D No. 733.

Idem. Dezelve aan T. van Sachten van het Lotland gelegen aan de *Noorder Kerkstraat* te *Nieuw Rotterdam*, district *Nickerie*, bekend onder No. 26.

Ded 3n. Junij 1859. S. L. Slaterus aan P. Wijngaard. voor zijne in leven zijnde en bij zijne tegenwoordige Echtgenoot J. M. de Bije te verkrijgene kinderen, van het Huis en Erf aan de *Maagdenstraat*, N. W. La. C. No, 836.

Idem, B C. van den Ende aan J. H Wathier, van de Centraal Fabriek gelegen aan de rivier *Commewyne*, tusschen de plantaadjen *Johan en Margaretha* en *Frederiksdorp*, met het daaraan behoorende land groot plus minus 14½ akkers.

Paramaribo, den 4 Junij 1859.

Berigt aan Zeevarenden.

Op last van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur der Kolonie *Suriname*, wordt mededeeling gedaan:

dat het vuurschip *Suriname* thans ten anker ligt in 3 vademen, met laagwater-springtij, zachte modder in de volgende peilingen:

het baken op Braamspunt Z. 18° O (Z. t. O ⅝ O) op ruim 1½ mijl afstands,

De uiterton zijnde eene eivormige ton Z 51½° W. (Z. W. ¾ W. op ruim ½ mijl afstands,—

en de ankerboeivormige, tweede of middelste ton Z. 29½° W. (Z. Z. W ⅛ W.)

Schepen den wil naar de rivier *Suriname* hebbende zullende van af het vuurschip met den koers van Z. W. t. W. de uiterton oploopen en voorts langs de tonnen naar binnen moeten houden, indachtig zijnde dat die welke meer dan 12 voeten diepgang hebben den vloed zullen moeten afwachten.

Paramaribo, den 30 Mei 1859.
De waarn. Havenmeester,
A. J. T. TIJDEMAN.

De provisioneele Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zal van af Donderdag den 9 dezer, dagelijks ten zijnen kantore betalen, de Crediteuren van de Boedels Salomon de La Parra en Semuel Haim de La Parra, en daaraan behoord hebbende plantaadjes en Houtgronden, en van den boedel Constantijn John Alexander Fisca (*derde repartitie*), ingevolge Repartitie rekeningen in dezelve boedels gearresteerd.

Paramaribo, den 1 Junij 1859.

ADVERTENTIËN.

Gouvernements Secretarie

Paramaribo, den 4 Junij 1859.

Ten verzoeke van LUDWIG MARTIN KOHN, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de kolonie aankondiging gedaan.

De Gouvernements Secretaris,
(7683) E. A. VAN EMDEN.

Gouvernemens Secretarie.

Paramaribo, den 4 Junij 1859.

Ten verzoeke van SALOMON ABENDANON HEILBRON zich schrijvende SALOMON HEILBRON, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de Kolonie aankondiging gedaan.

De Gouvernements Secretaris;
(7521) E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements Secretarie.

Paramaribo, den 4 Junij 1859.

Ten verzoeke van STEPHANUS CRAMER, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de kolonie aankondiging gedaan.

De Gouvernements Secretaris,
[7533] E. A. VAN EMDEN.

Vaccinatie
in het lokaal van de Wees- en Onbeheerde Boedel Kamer.

De *Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt*, zal op DONDERDAG den 9n. dezer, des morgens ten 8 ure, zich onledig houden met het *gratis* vaccineren van elk, die zich daartoe zal aanbieden of gezonden worden.

Zij acht het overbodig Ouders of Voogden bijzonder aan te sporen deze gelegenheid niet te verzuimen om hunne kinderen of pupillen die nog niet mogten ingeënt zijn, door dit eenvoudig en *Kosteloos* middel van de vreeselijke *KINDERZIEKTE* te vrijwaren, te wel overtuigd, dat niemand zal verzuimen hiervan gebruik te maken.

Heeren Genees- en Heelkundigen, die geen Leden der Commissie zijn wordt tevens de gelegenheid aangeboden om van de daar aanwezige stof, de door hun verlangde inëntingen *zelve* te bewerkstelligen.

Paramaribo, den 4 Junij 1859.
De Scriba,
JOHs. ABRAHAMSZ.

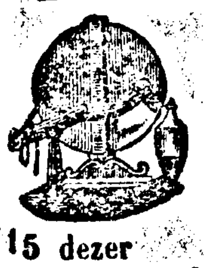

De trekking van de Liefdadigheids LOTERIJ ten behoeve van het Armwezen der *Nederl. Israel Gemeente*, zal plaats hebben op WOENSDAG den 15 dezer

Paramaribo, den 4 Junij 1859.
Namens het Armb: der N: I: Gemeente.
De Secretaris,
(7532) E. SOESMAN.

Twee Duizend Gulden,

onder voldoende zekerheid en tegen den gewonen *Intcrest*, te bevragen bij

Eduard Kölle qq.

(7531)

Gom Elastieke Schoenen

n soorten, SUIKERGOED à 25 cts. pier pakje, CAPUCIJNDER en WITTE BOONEN bij het pond en meer andere GOEDEREN.

Te bekomen bij
JOËL SALOMONS,
(7530) *Waterkant.*

(7529) A. SALOMONS Vendumeester zal Dingsdag e. k. verkoopen:

Provisien, Stukgoederen, een partij Wane en Kopie *Planken* van differente lengte en dikte, eenige *Schapen* geschikt voor de kweek, een partijtje Vries Bont.

En den jongen *Albert*, aankomende S. A. BENTS.

Wordt tekoop aangeboden:

***Kokosnoolen-plantsoenen*, Plavuisen en Mopsteenen.**

7528) Adres ter dezer Drukkerij.

Te bekomen bij
Lugard & Comp:

Steenen, Kalk en Cement, *Nok-* en *Dakpannen*,

van boord af te halen. (7527)

Op Vrijdag den 10n. Junij e. k. des namiddags *HALF VIER* uren, zullen ten huize van den Heer S. H. DE GRANADA aan de *Gravenstraat*, in het openbaar worden VERHUURD

Diverse Slaven,

aankomende de Pl. *Waicoribo*, den Boedel S. H. MORON en Boedel D. J. PINTO.

De conditien der verhuring zullen *vier* dagen te voren ter inzage liggen ten kantore van Heeren Gezworen Klerken.

De tegenwoordige huurders dier SLAVEN worden verzocht dezelve op den dag der verhuring des morgens ten 6 ure bij den ondergeteekende te doen bezorgen.

(7526, *Paramaribo, den 28 Mei* 1859.
J. E. SIMONS.

J. H. PALING
Piano-Fabrickant
te
Rotterdam,

heeft de eer te berigten, dat hij zich in relatie heeft gesteld tot den Heer E A. JELLICO VAN GOGH, te *Paramaribo* die zich belast met de bestellingen, die men uit *Suriname* aan hem zou wenschen op te dragen, en waartoe hij zich beleefdelijk aanbeveelt, zullende de orders van zijnen Agent met den meesten spoed en de uiterste naauwgezetheid worden uitgevoerd.

Mede wordt de gelegenheid opengesteld om oude PIANO'S op de meest soliede wijze te kunnen repareren, waartoe hij uitmuntend is ingerigt, verzoekende ter verdere inlichtingen zich te vervoegen bij den Heer VAN GOGH.

Rotterdam, den 18 April 1859.
(7525)

Tengevolge van bovenstaande advertentie, beveelt de ondergeteekende zich beleefdelijk aan, voor de levering van PIANO'S, PIANINO'S, etc., beloovende de meest prompte bediening, terwijl hij gaarne bereid is alle verlangde inlichtingen te geven.

Paramaribo, 28 *Mei* 1859.
[ ] E. A. J. VAN GOGH.

( ) Ontpakt en te bekomen bij

E. A. J. VAN GOGH:

Een groot assortiment

Speelgoed.

Paramaribo, den 28 *Mei* 1859.

S. del Castilho.

AMBROTIPHIST, op glas, leder en ijzer.

Heeft onlangs uit *Parijs* ontvangen:

Een keurig assortiment

LIJSTEN,

zoodat hij weder in de gelegenheid is *wélgelijkende Portretten* te vervaardigen voor zeer *goedkoope prijzen.* ( )

Metsel Kalk, Suiker dito in puncheons en potten, *Dakpannen*, *Dakleijen* 20†10, Echt Edinburger *Ale*, etc., bij

( ) *THOMAS GREEN.*

D. ALBERGA

heeft per de *Compagnie* en *Casper de Robles* te koop ontvangen, als;

SHIRTING van 12, 20 en 40 ydrs.; Schots Batist, Cambricks, Kamerdoek, Effen-, Geruit-, Jacquard en Moesjes NETELDOEK, Gedamasseerd dito voor **Gordijnen, Gekleurd dito, Calico, Voering Katoen,** Fijne STROOKEN en INZETSELS, Wit en Bruin Garen en Katoenen DRIL, ***Gemaakte Hemden,*** **KOUSEN en SOKKEN,** Garen en Katoenen DAMAST, DIEMET, FLANEL, Zwart en Gekleurd LUSTRES, **Rood en blaauw Damruit,** Bl. Gestreept LINNEN, SALEMPOERIS, ***LAKEN* van *f* 4 en *f* 5** per el, Boekjes en Regatta STREEP **Een partijtje *Gouden***

Bijouterien,

Fijne Heeren Castoren HOEDEN, Mans en Jongens SCHOENEN, Dames SCHOENEN en LAARZEN met en zonder hakken, **Zool-, Gewast-, Verlakt-, Wit- en Gekleurd Voering *LEDER*, etc., etc.**

( )

Holloway's Zalf.

Huisvaders en Landeigenaars worden gewaarschuwd nooit zonder eenen voorraad dezer wonderbare Zalf te zijn; want in alle gevallen van een plotseling toeval is het onmogelijk derzelver waardij te hoog te schatten. Brandwonden, kneuzingen, scheuren, zweren enz. veroorzaken zeer weinig pijn wanneer dezelve met deze aangename, verkoelende en heelende Zalf verbonden worden. Het is tevens een onfeilbaar heelmiddel voor huidziekten, zeer, builen, ettergezwellen, koningszeer, schurftige uitbarstingen en alle klierachtige gezwellen in de keel, het graveel, hoofdpijn, rhumatiek en lendenpijn. Geen delfstoffelijk of schadelijk bestanddeel van welken aard ook, wordt in deze wonderbare Zalf gevonden; dezelve is bereid uit balsems uit het plantenrijk en kan veiliglijk aan kinderen toevertrouwd worden.

Deze *Zalf en Pillen* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* *f* 1 en *f* 3. ( )

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.